

การเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและ
วัยรุ่นตอนปลายที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน

นางปรนาวี ทิมเกิด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-5223-7

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF SELF-EFFICACY BETWEEN EARLY AND LATE ADOLESCENTS
WITH INTERNAL AND EXTERNAL LOCUS OF CONTROL

Mrs. Pornavee Timkerd

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Developmental Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-5223-7

481941

พจนานุกรม ทิมเกิด : การเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลายที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน. (A COMPARISON OF SELF EFFICACY BETWEEN EARLY AND LATE ADOLESCENTS WITH INTERNAL AND EXTERNAL LOCUS OF CONTROL) อ.ที่ปรึกษา: รศ. ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 82 หน้า . ISBN 974-17-5223-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนระหว่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลายที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ วัยรุ่นตอนต้นที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 13-15 ปี และวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา อายุระหว่าง 18-21 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสองยังถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จำนวน 200 คน และกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ คือ แบบประเมินความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตนและแบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะของความเชื่อของบุคคลและระดับอายุส่งผลต่อคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.001 กล่าวคือ

1. วัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตน ($M = 31.71$, $SD = 3.28$) สูงกว่าวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน ($M = 25.69$, $SD = 3.48$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{(1, 796)} = 656.291$, $p < .001$)

2. วัยรุ่นตอนปลายมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตน ($M = 29.77$, $SD = 3.34$) สูงกว่าวัยรุ่นตอนต้น ($M = 27.71$, $SD = 3.22$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F_{(1, 796)} = 69.808$, $p < .001$)

สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ

ลายมือชื่อนิสิต..... พจนานุกรม ทิมเกิด

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4578119638: MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD : SELF EFFICACY/ LOCUS OF CONTROL / EARLY ADOLESCENTS/
LATE ADOLESCENTS

PORNNAVEE TIMKERD: A COMPARISON OF SELF-EFFICACY

BETWEEN EARLY AND LATE ADOLESCENTS WITH INTERNAL AND

EXTERNAL LOCUS OF CONTROL. THESIS ADVISOR:

ASSOC.PROF.PRAPHIPHUN PHOOMVUTHISARN, 82 pp. ISBN 974-17-5223-7

The purpose of this research was to compare the self-efficacy between early and late adolescents with internal and external locus of control. The subjects in this research were early adolescents in secondary school aged 13-15 years and late adolescents in the universities aged 18-21 years in Bangkok. Each group, the early and late adolescents, were divided into two groups; 200 students with internal locus of control and 200 students with external locus of control. Two tests were used in this study Nowicki-Strickland Internal-External Scale and General Self-Efficacy Scale. Two-way Analysis of Variance was used for statistical analysis.

The results are as follow

1. Adolescents with internal locus of control ($M = 31.71$, $SD = 3.28$) show significantly higher scores in self efficacy than adolescents with external locus of control.
($M = 25.69$, $SD = 3.48$) ($F_{(1, 796)} = 656.291$, $p < .001$)
2. Late adolescents ($M = 29.77$, $SD = 3.34$) have significantly higher scores in self-efficacy than early adolescents. ($M = 27.71$, $SD = 3.22$) ($F_{(1, 796)} = 69.808$, $p < .001$)

Field of study Developmental Psychology

Student 's signature.....

Academic year 2005

Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ประไพพรรณ ภูมิวิมลสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย และการดำเนินชีวิตกับผู้วิจัยด้วยความเมตตาตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ประจำหลักสูตรจิตวิทยาพัฒนาการ ที่ให้คำแนะนำตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ รองศาสตราจารย์ศิริรงค์ ทับสายทอง รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภามิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณระพี สุทธิวรรณ รวมทั้ง ดร. แพทริก เอ จิชากู ขอขอบพระคุณ อธิการบดี ผู้อำนวยการ คณาจารย์และนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา โรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่ได้อนุเคราะห์ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณปทุมพร สุขสมบัติ คุณณัฐกาญจน์ ใจวิจิตร และคุณวันวิสา กลิ่นสุขหอม ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการช่วยเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ๆ คณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้กำลังใจ และความห่วงใย รวมทั้งให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการในการวิจัยในครั้งนี้แก่ผู้วิจัยจนทำให้ งานวิจัยสำเร็จลุล่วง

กราบขอบพระคุณแม่ที่ให้กำลังใจในการทำผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำวิจัยต่อไปให้สำเร็จ
 ท้ายนี้ขอขอบคุณ คุณอโศก ทิมเกิด ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุดของผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	2
1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
1.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	29
1.5 สมมติฐานของการวิจัย.....	30
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	30
1.7 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	31
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	31
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
2.1 กลุ่มตัวอย่าง.....	32
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
2.3 ขั้นตอนการดำเนินงานของการวิจัย.....	40
2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	48
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	54
รายการอ้างอิง.....	58

ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	65
ภาคผนวก ข จดหมายเวียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	66
ภาคผนวก ค จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล.....	68
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	70
ภาคผนวก จ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์มาตรวัดความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคน รวมทั้งมาตรวัดการรับรู้ความสามารถของตน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างกระทงแต่ละข้อ.....	78
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ลำดับขั้นพัฒนาการของความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนด้านการประสบความสำเร็จและความล้มเหลว.....	4
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนและความคาดหวังผล	24
3 ค่าคะแนนเพื่อจำแนกบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนของวัยรุ่น	33
4 จำนวนผู้ตอบแบบประเมินที่จำแนกตามความเชื่อของบุคคล.....	34
5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเชื่อของบุคคลในจำนวนที่ต้องการ.....	36
6 การให้คะแนนตามทิศทางของลักษณะความเชื่อของบุคคล.....	37
7 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการรับรู้ความสามารถของตน.....	39
8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนต้นที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนในแต่ละระดับอายุ.....	43
9 จำนวนกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนปลายที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนในแต่ละระดับอายุ.....	43
10 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนของวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลายที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคน.....	44
11 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการรับรู้ความสามารถของวัยรุ่นที่มีความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคน.....	45
12 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนของวัยรุ่น.....	46
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามลักษณะของความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกคนของบุคคลกับระดับอายุและคะแนนการรับรู้ความสามารถของตน.....	47

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า ความรู้สึกและพฤติกรรม.....	7
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับสาเหตุ ปฏิกริยา ความรู้สึก และผล ที่เกิดขึ้นภายหลัง.....	8
3 แสดงลำดับขั้นการประเมินผลงานที่จะต้องทำ.....	10
4 แสดงลำดับขั้นพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย.....	11
5 แสดงลำดับขั้นการประเมินงานที่จะต้องทำและการสันนิษฐานสาเหตุ.....	11
6 แสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และ ส่วนบุคคล (P).....	13
7 แสดงผลการแสดงพฤติกรรมหลังจากบุคคลประเมินความสามารถของตน.....	22
8 แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความ คาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น.....	23